

10/2022. sz. Ügyvezetői Utasítás energiatakarékossági szabályokról és teendőkről

Preambulum

Az energiával való takarékoság mindig is jellemezte Társaságunk működését, azonban a külső sokkhatások (a háború okozta infláció és energiaár növekedés) fokozott kihívás elé állítja Társaságunkat. 2022-ben energiaszámlánk az előző évhez képest 400 millió Ft-tal emelkedik, ez 3-4-szeres emelkedés, és a következő év/évek várhatóan még kedvezőtlenebbek lesznek. E kihívásokkal szemben csak összefogással, bizonyos szabályok betartásával tudunk védekezni. Összefoglalóan az alábbi lépéseket tehetjük:

- A még elviselhető komfortszintre beállva csökkentjük az energiafelhasználásunkat (hűtés-fűtés-szellőztetésen keresztül).
- Képezzük munkatársainkat olyan mindennapi gyakorlatokra, amelyek energiamegtakarítással és e mellett komfort megtartással/növeléssel járnak.
- Megfelelő oktatási, ellenőrzési rendszereket állítunk fel, amelyek biztosítják jelen utasítás végrehajtását.

Tervünk az energiaszámla csökkentése, mennyiségben legalább 10 %-os csökkentés. Ehhez kérem minden munkatárs együttműködését, jelen utasítás elsajátításával, a napi gyakorlatba történő átültetésével, alkalmazásával. Kérjük, hogy a kollégáik figyelmét is hívják fel az ebben leírtakra! Az alábbi szabályozás bármikor módosítható, melyhez várjuk a javaslatokat, az előterjesztéseket.

E helyütt szeretnénk emlékeztetni, hogy megjelenőben a német kormány rendelete, amely elrendeli, hogy 2022/23 fűtési idényben a középületeket 19°C-ig lehet csak fűteni.

A jelen utasítás rendelkezéseinek betartásához a várható napi hőmérsékletek ismerete elengedhetetlen, ezeket Tisztelt Munkatársaink a

https://www.met.hu/idojaras/elorejelzes/magyarorszag_i_telepulesek/

honlapon találhatják meg. Javasolt ezt a mobiltelefon/számítógép böngészőjében könyvjelzőként beállítani, és reggel és este minden munkatársnak ellenőriznie.

Jelen utasítás hatálya kiterjed a Társaság minden telephelyére, kiemelten az egészségügyi központokra.

A hűtés során alkalmazandó szabályok

A légkondicionáló berendezéseket (a távirányító/fali szabályozó megfelelő gombjával) 26 °C-nál alacsonyabb hőmérsékletre nem lehet beállítani sem irodákban, sem betegszobákban, rendelőkben. Ettől eltérő beállítás csak a nagy hőtermeléssel járó gépeket működtető helyiségekben lehetséges:

- UH, rtg, mammográf, DEXA, vizsgálok: 24-25°C
- szerverszobák 21-22°C

Egyéb szabályok

1. Amennyiben 2 percnél hosszabb szellőztetés történik, a légkondicionáló berendezéseket ki kell kapcsolni.
2. Amennyiben a külső hőmérséklet nem éri el a 25°C fokot, és a személyzet a rendelőben/irodában tartózkodik, légkondicionáló berendezést ki kell kapcsolni, és szellőztetni kell. Különösen ki kell használni a reggeli órákat ebből a célból, amikor még nincs olyan meleg.
3. Amennyiben éjszakáig már nem lesz személyzet a helyiségben, és a másnap várható csúcshőmérséklet meghaladja a 30°C -ot, akkor éjszakára a légkondicionáló berendezést 26°C-ra állítva bekapcsolva lehet hagyni. Amennyiben nem haladja meg a 30°C-ot a másnapi hőmérséklet, úgy a légkondicionálót nem lehet bekapcsolva hagyni.
4. A légkondicionált helyiségekben nappal - ha kint a hőmérséklet meghaladja a 26°C-ot - akkor az ajtókat, ablakokat be kell csukni, és kötelezően árnyékolni kell, főleg, ha a helyiség kitett a direkt napsütésnek.
5. A portásokat, takarítókat és általában a korán érkezőket utasítani kell a hajnali/reggeli szellőztetésre, a külső hőmérséklet figyelembevételével (extrém meleg esetén már reggel is lehet 27°C, azaz nem lehet szellőztetni). Az érintetteknek tehát körbe kell járniuk, a folyosók/rendelők/irodák ablakait ki kell nyitni - természetesen a légkondicionáló berendezések kikapcsolásával. A hőmérséklet emelkedésével ezeket be is kell csukni, indítani a légkondicionálókat, a fentiek szerint, figyelemmel a várható hőmérsékletre.
6. A hűtött helyiségekben rövid szellőztetéseket lehet csak végezni (1-2 perc) a levegő frissítésére, amennyiben a külső hőmérséklet meghaladja a 27°C-ot. Rendelőhelyiségek esetén javasolt a folyosók felé történő szellőztetés (ott legtöbbször nincs olyan meleg, mint kint).
7. Nem fogadható el az ablak szellőztető módon (bukó ablak) történő nyitvatartása és a légkondicionáló berendezés párhuzamos működtetése!

A fűtés során alkalmazandó szabályok

A fűtési szezonban a betegszobákat, szakrendelőket 23°C-ra, az irodákat 21°C-ra lehet maximum felfűteni. Amennyiben ennél magasabb a hőmérséklet, ott szabályozással kell élni.

Egyéb szabályok

1. Ahol az ablak pl. rendszeresen nyitva van (túl meleg van) ott a gazdasági-műszaki területnek kell azonnal közbelépnie, például:
 - a termoszelepes radiátorok lejjebb vételével
 - a radiátor letekerésével, elzárásával
 - az adott helyiségnek a közösségi terek felé történő szellőztetésével (és nem pedig kifelé).
2. A munkatársak megfelelően öltözzenek fel, amennyiben fáznak, legyen szolgálati helyükön kardigán, pulóver, harisnya, etc.
3. Amennyiben a helyiséget nap éri, a nap üvegházhatását ki kell használni (árnyékoló felhúzása)
4. A szellőztetések rövidek legyenek, a külső hőmérséklet arányában.
5. A termoszelepek használata:
 - A termosztatikus szeleppel ellátott radiátoroknál a termoszelepen általában 1-5-ig (esetleg 1-6-ig) van a beosztás. Tilos ezeket a 4. (5.) fokozatnál magasabbra csavarni. Ugyanis ez megfelel 24°C-nak, tehát a radiátorszelep ennek a hőmérsékletnek az eléréséig van nyitva, utána lezár.
 - Ideálisan a termoszelepeket a 3. (4.) fokozatba kell állítani, az a kb. 22°C-nak megfelelő beállítás. Odafigyeléssel - többszörös méréssel, ellenőrzéssel - kell úgy beállítani, hogy a kívánt hőfokon elérve lezárjon.
6. Szigorúan tilos az ablakok állandó bukó állapotban tartása. Ahol ilyet tapasztalnak, ott azonnal közbe kell lépnie a műszaki-gazdasági területnek, lásd fentebb.
7. A nem használt helyiségekben a fűtést le kell venni. Törekedni kell a rendeléseket összeköltöztetni téldre/nyárra, hogy a nem használtakat ne kelljen fűteni/hűteni.
8. Saját melegítőeszköz (radiátor, hőszugárzó) használata nem megengedett, illetve csak akkor, ha a helyiségben nem sikerül - szabályozási okok miatt - elérni a maximált hőfokot.

A szellőztetés során alkalmazandó szabályok

Alapelvek

A beltéri levegő megfelelő minőségének biztosítása a betegek és az intézmény dolgozói számára egészségvédelmi szempontból egyaránt fontosak. Ennek érdekében mind a kültéri, mind a beltéri szennyező forrásokat számításba kell venni:

- beltéri levegő túl magas vagy alacsony páratartalma
- magasabb széndioxid koncentráció
- kültéri eredetű nitrogén-dioxid, szén-dioxid, szálló por
- vírusok, baktériumok, gombák, pollen

A megfelelő levegőminőség biztosítása a prevenció fontos eszköze.

Beltéri szennyező források szabályozása:

- korareggeli, késődélutáni és esti órákat válasszuk hosszabb szellőztetésre;
- Forgalmas utak mentén elhelyezkedő épületek környezetében a levegő minősége rosszabb, így a csúcsforgalom idején nem javasolt a hosszas szellőztetés;

- Rendszeres nedves takarítással, a felületek nedves portörlesztésével és váltócipő használatával csökkenthető a rendelők levegőjében a részecskék koncentrációja. Tilos az utcai cipő használata a szakrendeléseken.
- Kerüljük a légfrissítők használatát.

Javaslatok a hatékony természetes szellőztetéshez:

Fűtési szezon megkezdése előtt fontos a felületek, fűtőtestek portalanítása, a leülepedett porban, kórokozó és allergén halmozódhat fel, ami légúti betegségeket okozhat. Átszellőztetésnél az energiatakarékosság miatt fontos, hogy a szellőztetés idejére lezárhatóak legyenek a fűtőtestek, ez megfelelő szervezéssel megoldható!

- Időszakos szellőztetéskor, a szellőztetés időtartalmára, (1-2 perc) a szélesre tárt ablakon át beáramló friss levegővel kicserélődik az adott helyiség szennyezett levegője.
- Szellőztetni rendszeresen rövid ideig és intenzíven kell, az ablakokat teljesen nyissuk ki, amennyiben megoldható ez időre tekerjük le a hőfokot a fűtőtesteken!
- Azokon a szakrendeléseken, ahol kiemelt kockázatú beteg ellátás történik, vagy nagyobb számban fordulnak elő betegek, pl: fizioterápia, gyógytorna, tudógyógyászat, labor minta vételi szobák, akár két beteg közötti intenzív szellőztetés szükséges.
- Meghűléses járványos időszakban gyakori rövid ideig tartó szellőztetés szükséges a zárt terekben, és azokon a helyeken, ahol nagyobb beteg forgalommal számolunk.

Világítás

1. mosdók:

A mosdókban elhelyezett világítótestek kapcsolása a legtöbb intézményben manuálisan történik. A takarító személyzet feladata, hogy megnövelt gyakorisággal ellenőrizze a mosdók állapotát és használaton kívüli állapot esetén a felkapcsolt állapotban felejtett világítást le kell kapcsolniuk. Minden divízió esetében a helyi szempontok és adottságok figyelembevételével felülvizsgálatra kerül a jelenlét érzékelők kiépítésének lehetősége.

2. irodák, rendelők, folyosók:

A munkavégzéshez szükséges megvilágítási értéket a folyamatos tartózkodási helyen minden esetben biztosítani kell. A betegváró folyosókon - a helyi biztonságos közlekedési szempontokat figyelembe véve - minden második világító test vagy izzó áramtalanításának/kiszerezésének a lehetőségét meg kell vizsgálni. Kerüljön felülvizsgálatra a folyosók szintenkénti központi (egy kijelölt helyről történő) kapcsolhatóságának kiépítési lehetősége. Minden egészségügyi központ készítsen eljárásrendet a világítás kapcsolásának/kikapcsolásának menetére, az energiatakarékosság figyelembevételével.

3. *Az épületek külső világítása:*

Csak a bejárati ajtóknál kell folyamatosan, energiatakarékos világítással biztosítani. Az épületen elhelyezett más világítótesteket mozgásérzékelő kapcsolóval kell ellátni.

A fenti utasítások megszegése súlyos fegyelemsértés. Mindenkitől szigorú önmérsékletet kérünk.

Egyéb lehetőségek, teendők

1. A hűtőszekrények átvizsgálása:
 - a kevésbé használt hűtőszekrények csoportosítása közösbe, a nem használtak leállítása (főleg a régebbieket állítsuk le);
 - a hűtőszekrények jegesedésének vizsgálata: a jegesedők gyakori jégtelenítése, tisztítása;
 - a lifthasználatot az ülmunkát végzők csökkentsék (egy kis torna...);
 - a légkondicionáló berendezések tisztítása, a külső egysége is.

Oktatás és ellenőrzés: az energiafelelősök feladatai

A fenti szabályok oktatására, betartásuk ellenőrzésére a divízió orvos/gazdasági igazgatóinak - az ápolási vezetők véleményének kikérése mellett energiafelelősöket kell kinevezniük. Az energiafelelősök lehetnek orvosok, nővérek/asszisztensek/ és gazdasági/műszaki munkatársak is, az a fontos, hogy elhivatottan tudják képviselni az utasításban foglaltakat, tekintéllyel rendelkezve be tudják tartatni azt.

Az energiafelelősök oktatását a divízió orvos/gazdasági igazgatói végzik el, demonstrálva az intézkedéssorozat fontosságát.

Az energiafelelősök kiválasztása, számuk, az általuk felügyelt területek nagysága függ az egészségügyi központok infrastruktúrájától, feladataikat jelen utasítás 1. sz. melléklete tartalmazza. A járóbeteg szakrendelőkben szintenként kettő, a fekvőbeteg intézményekben mérettől függően összesen kettő-hat fő kinevezése javasolt. A jelen szabályzatban megfogalmazott feladataik a munkaköri leírásukba is bekerülnek, a feladat ellátása nem jár többletjuttatással.

Az energiafelelősök feladatai:

1. A fenti szabályok oktatása a többi munkavállaló felé.
2. A nyílászárók, árnyékolók használatának bemutatása, ellenőrzése.
3. Az általuk felügyelt területen ellenőrzik jelen szabályzat betartását.
4. Kimutatást vezetnek a helyiségek hőmérsékletéről, vezetői döntés szerint.
5. Javaslattétel a divízió menedzsment felé intézkedések megtételére.

Vezetői teendők

A vezetőknek személyes példaadással és ellenőrzéssel kell előljárniuk. Ezen felül teendők:

1. Az energiafelelősök kinevezése, munkaköri leírásuk módosítása. Oktatásuk elvégzése. Az oktatásról jelenléti ívet kell készíteni.
2. A házirendbe beilleszteni az energiatakarékossági szempontokat, azokat folyamatosan kommunikálni a betegek, vendégek felé (főleg a fekvő divíziókban).
3. Az egyedi (helyiségenkénti) fűtésszabályozás lehetőségeinek megteremtése.
4. A nyílászárók folyamatos ellenőrzése, karbantartása.
5. A takarítók szerepe primordiális: kiterjedt képzés az irányukba. Feladatok, viselkedés.
6. Az energiafelelősök által javasolt intézkedések vizsgálata, döntés róluk, elvégzésük.
7. A világítási eljárásrend összeállítása (lásd fent), kiadása és oktatása.
8. Digitális léghőmérés, ennek követése az épületben: a hőfokok regisztrációja, követése, ezek alapján szabályozási intézkedések meghozatala. A mérés kb. 1 méter magasságban történik.

Felelős európai polgárként kiemelt környezetvédelmi feladatunk a CO₂ emisszió csökkentése, ebben várom minden munkatárs elkötelezett hozzáállását és támogató, átgondolt tevékenységét.

A jelen utasítás részét képező 1. melléklet kiadására később kerül sor.

Budapest, 2022. augusztus 23.

Dr. Pásztélyi Zsolt
ügyvezető